

Вісник УСПП

№5 (41)
Липень 2015

БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

*Промисловці і підприємці пропонують
шляхи виходу з кризи в Україні*

Цього разу розширене засідання Антикризової ради громадських організацій України та Правління УСПП відбулося в Кіровограді та було присвячене стратегічним пріоритетам інвестиційного потенціалу Кіровоградщини. На засіданні виступили заступник голови Кіровоградської ОДА Сергій Коваленко, голова облради Олександр Черноіваненко, голова Антикризової ради громадських організацій України, президент УСПП Анатолій Кінах, голова РВ УСПП Євген Бахмач, промисловці, підприємці, роботодавці.

Починаючи з 2012 року, рівень інвестицій в Україну має тенденцію до зниження. Вона особливо прискорилася у нинішньому році – за I квартал обсяг іноземних інвестицій, вкладених в економіку країни, склав лише 345,5 мільйонів доларів, що на 39,4% менше порівняно з показником 2014 р. Низький рівень інвестиційної привабливості України є наслідком нестабільності на фінансовому ринку, відсутності сприятливого ділового середовища, воєнних дій на сході країни, а також – непослідовності дій уряду у проведенні реформ та управлінні економікою, констатували учасники засідання.

Попри негативні фактори, говорили учасники засідання, всі без виключення регіони України мають великий інвестиційний потенціал, для реалізації якого

потребують лише адекватного державного регулювання та підтримки.

Кіровоградська область має можливості вийти в лідери за обсягами інвестицій і стати передовою в реалізації бізнес-проектів, адже має вигідне географічне розташування, розгалужену залізничну і автомобільну мережу. Великий потенціал для інвестування Кіровоградщини мають аграрний сектор, сільськогосподарське машинобудування тощо.

Задля конкретного ефективного впливу на економічну ситуацію в Кіровоградській області УСПП та Антикризова рада громадських організацій України розширили стратегічні напрямки своєї роботи і доповнили Антикризову програму спільних дій влади та бізнесу положеннями з розвитку інвестиційної привабливості регіонів, зокрема, Кіровоградщини, пропозиціями з вирішення проблем, які заважають розвиватися місцевого бізнесу, гальмують просування інвестиційних проектів.

Водночас учасники правління схвалили створення у Кіровоградській області Громадської антикризової – антикорупційної ради, головна мета якої – консолідація зусиль громадянського суспільства та бізнесу в реалізації Антикризової програми спільних дій влади і бізнесу, державних та регіональних програм розвитку.

Реалізувати інвестиційний потенціал виробництв можливо в партнерстві держави та бізнесу

Анатолій Кінах, голова Антикризової ради громадських організацій, президент УСПП

Нагадаю, що в грудні 2014 року була затверджена Антикризова програма спільних дій влади та бізнесу, яку підготували учасники Антикризової ради громадських організацій України. Ця Рада була створена з ініціативи об'єднань,

асоціацій бізнесу, інших громадських організацій. Зараз в ній активну роботу ведуть близько 100 всеукраїнських об'єднань, які представляють практично весь реальний сектор економіки України, експертне середовище, Національну академію наук, Київський національний університет ім. Т. Шевченка, інститут економіки, інститут промисловості, Національний інститут стратегічних дослі-

дженъ тощо.

Навіть в самій назві – Антикризива програма спільних дій влади та бізнесу - хочу підкреслити ключове слово – «спільних». Ми виходимо з того, що в контексті величезних ризиків, які долає країна, які зачіпають територіальну цілісність, державність, стратегічний вибір, соціально-економічні напрямки розвитку, консолідація всіх відповідальних, прагматичних, патріотичних сил держави навколо завдання подолання кризових явищ, просування власних національних економічних, політичних інтересів має принципове значення.

Нам необхідна максимально відверта, системна, високопрофесійна деполітизована розмова. Потрібно сформувані точні показники соціально-економічного, суспільно-політичного розвитку країни, і тільки такий об'єктивний діагноз дає можливість приймати точні рішення, які спрямовані на подолання економічних проблем, створення умов для подальшого просування вперед.

Вже практично 37 місяців економіка України знаходиться у стані дуже серйозного спаду, по суті – рецесії. І це було основою нашої тривоги, саме тому була підготовлена Антикризива програма спільних дій влади і бізнесу.

Нажаль, більшість наших прогнозів виправдалися, причому в ще більш негативній формі. За перший квартал поточного року ВВП України впав на 17,2%, що не має аналогів на європейському континенті. До цього додається падіння промислового виробництва України на

21,2% за 5 місяців поточного року, в тому числі машинобудування – на 24,5%, транспортно-машинобудування – на 91%.

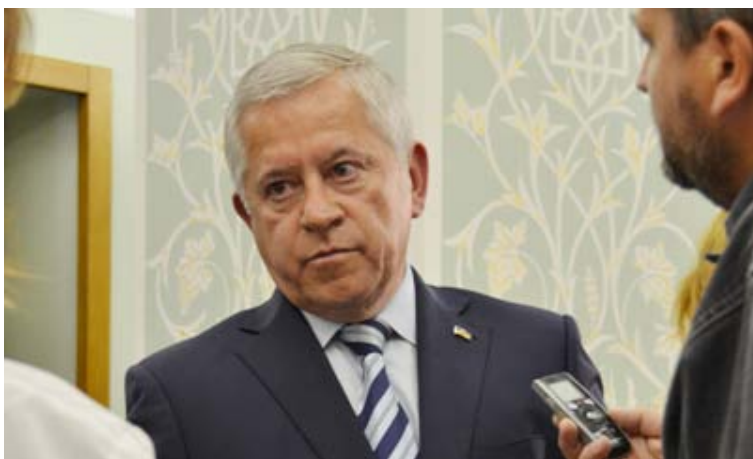
За 5 місяців поточного року, нажаль, роздрібний товарообіг України впав на 24,7%. Це дуже серйозна негативна тенденція, бо є закони економіки, які діють незалежно від назви держави. Тільки платоспроможний попит формує стимули для виробництва конкурентоспроможної продукції і послуг, починаючи з малого бізнесу і завершуючи базовими галузями. Якщо криза проникла в сферу

платоспроможності громадян, вона набуває ознак системної.

За 4 місяці поточного року експорт з України в цілому знизився на 35%. Практично ми втратили третину експорту. І це вже з урахуванням того, що

відбувається в анексованому Криму і окупованій частині Донбасу. В той же час Україна має величезний експортний потенціал практично у всіх галузях, починаючи з АПК і завершуючи транспортними послугами. Необхідно зрозуміти, що коли держава дозволяє таке падіння експорту в умовах низької платоспроможності внутрішнього ринку, то ризики різко збільшуються.

Впевнений, що зараз дуже важливо перейти на високий рівень чітких, прагматичних, системних, високопрофесійних дій з персональною відповідальністю кожного виконавця. Не можна в умовах війни, коли гинуть наші найкращі хлопці, займатися імітацією – реформ, боротися з корупцією, кадрової політики. Це неприпустимі речі. У нас немає запасу часу, запасу міцності, щоб зволікати з вирішенням базових проблем.

На сьогоднішній день, нажаль, і ми це визначаємо за результатами діалогу з президентом, урядом і парламентом, Україна не має чітких соціально-економічних програм – антикризових дій, імпортозаміщення (яка для нас дуже актуальна, оскільки маємо безпрецедентну девальвацію гривні, коли роздрібні ціни на імпорт зростають), розвитку малого і середнього бізнесу, підтримки самозайнятості людей.

Нажаль, шлях без керма і вітрил є ризикованим, а країні дуже важливо не допустити екстремальних варіантів розвитку подій, не доводити до того, щоб, як кажуть, клапан зірвало. Бо, по суті, це одна з складових гібридної війни, яку ведуть сьогодні проти України – повна дестабілізація ситуації, доведення до соціальних конфліктів.

Давайте проаналізуємо проблеми, які можна вирішити без бюджетних чи інвестиційних ресурсів. Який позитив в тому, що держава обкладає податком пенсії працюючих пенсіонерів? Ми що, не знаємо стан наших трудових ресурсів? Не аналізуємо, скільки людей якого віку має потрібні для життєдіяльності країни професії? Сьогодні ж втрачається величезна кількість кваліфікованих працівників, починаючи з науки, освіти, медицині і завершуючи виробництвом.

Чи інший приклад. В умовах, коли необхідно максимально задіяти модернізацію економіки, залучення інвестицій, яка користь для держави вводити додаткові митні тарифи на продукцію критичного імпорту від 5 до 10%, що ще більш знижує інвестиційну привабливість Украї-

ни? Яка користь вітчизняній економіці, коли НБУ півроку тому ввів адміністративні обмеження для експортерів – 90 днів повернення валютної виручки, 75% її обов'язкового продажу? Коли мова йде про такі підприємства, як «Радій», з довгим циклом виробництва продукції, це означає неможливість підписання довгострокових контрактів, втрату ринків і партнерів. Відомий всім наш стратегічний об'єкт, підприємство «Зоря-Машпроект», яке виробляє сучасні газові турбіни, тільки за 3 місяці поточного року вимушений був витратити купу часу, щоб 120 (!!!) відвідати Київ для корегування ліцензій. Обов'язковий продаж валюти – ніхто не заперечує, що

необхідно допомагати державі, підставити плече для стабільності фінансової системи. Але валютний ринок є шосе з подвійним рухом: я виконав свої зобов'язання перед державою, вона має дати мені вільний простір для валютних операцій в межах

виробничої діяльності. Нажаль, цього немає. Саме тому, на нашу думку, в частці падіння експорту, в цих 35 відсотках, винні «нововведення» НБУ – непродумані, необґрунтовані, такі, що негативно впливають на конкурентоспроможність виробництва. Стабільність валютного ринку – це не штучні обмеження, це сталий економічний розвиток, який принесе в державу нову валюту; це максимальне сприяння росту конкурентоспроможності українських експортерів, які працюють в дуже непростих умовах.

Питання кредитної політики. Нас дуже турбує те, що в умовах охолодження внутрішнього ринку, коли по суті згортаються програми розвитку, облікова став-

ка НБУ залишається на рівні 30% річних. Зрозуміло, що кредити – це кров економіки, і коли формується тромб в 30% облікової ставки (комерційна, безумовно, вище), то зупиняється не тільки розвиток, зупиняється поточна діяльність. Як нам конкурувати з європейцями, де середньозважена ставка комерційних кредитів 2-5%, тобто в 6-7 раз нижче, ніж в Україні? І ми дуже стурбовані, що до сьогоднішнього дня, не зважаючи на наші пропозиції, немає чіткої зрозумілої програми спільних дій КМУ та НБУ, хоча б середньострокової для поступового доступу до кредитних ресурсів. Концентрація ресурсів нині є пріоритетною, цю проблему необхідно вирішувати. Коли я чую від керівництва НБУ, що у нас є прояви стабільності, згадую – на цвинтарі також все спокійно. Але це не стабільність, а відсутність життя. Це питання, я впевнений, сьогодні вимагає втручання Президента, парламенту, уряду разом з тими, хто формує реальну економіку.

Дуже важливими є питання створення умов для малого та середнього бізнесу. Це і джерело робочих місць, це той середній клас, який формує платоспроможність внутрішнього ринку, демократичні стандарти, стабільність в державі. Безумовно, його роль зростає, коли ми спостерігаємо значний обсяг падіння виробництва в базових галузях. В економіці є таке поняття, як інерційність. І коли зупинився «Південмаш», коли тисячі людей залишилися без роботи, їх працевлаштування – питання не одного місяця, однак в людей повинен бути шанс на самозайнятність.

Тому в нас дуже негативне відношення до спроб ввести з 1 липня електронні рахунки ПДВ і касові апарати. Цим питанням було присвячене спеціальне засідання в УСПП. Ми всі проти корупції та тіньової економіки, але – з високою відповідальністю, за принципом «не нашкодь». Ми направили звернення на президента і парламент, щоб в пере-

хідних положеннях закону з приводу введення електронних ПДВ-рахунків, електронного адміністрування було передбачено проведення глибокого огляду і техніко-економічного аналізу системи, і лише згодом було прийняте остаточне рішення. Така норма може призвести до чергового вимивання обігових коштів підприємств. Наша пропозиція – пролонгувати тестовий режим до 1 січня 2016 року. І тільки тоді, коли все буде відпрацьовано, виходити на конкретну реалізацію.

Щодо касових апаратів. Державна служба з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва зробила розрахунки, які свідчать: в середньому введення РРО для підприємця коштує 71 тис. грн. Хто з початківців здатен таке заплатити? Знову необхідно все дуже серйозно зважити, бо питання малого і середнього бізнесу мають стратегічне значення для України, в першу чергу для самозайнятості в умовах кризи, яку відчуває кожний громадянин. Ми будемо вести подальший моніторинг ситуації, щоб мінімізувати можливі негативні наслідки.

Ви знаєте, що з 1 січня 2016 року відповідно до угоди про асоціацію Україна-ЄС ми будемо працювати в умовах вільної торгівлі з Європейським союзом. Це дуже важливий фактор, наш стимул якомога скоріше формувати сучасні стандарти на українській землі. Але ще необхідно зробити величезний обсяг роботи, і нас дуже турбує, що сьогодні в уряді немає жодної галузевої програми з адаптації технічних регламентів і стандартів. Необхідно формувати кадри, лабораторії, вирішувати питання якості, безпеки продукції. Необхідно формувати й експортні перспективи, починаючи з доступу до кредитів, мінімізації ризиків, умов гарантії з боку держави на пріоритетних напрямках. Інакше нам буде дуже важко конкурувати, а конкуренція слабих та нерозумних не поважає.

В 2014 році об'єм експорту товарів з України в ЄС зріз лише на 2,6%. Це сталося в умовах фактично повністю відкритого ринку ЄС, який ввів односторонні преференції, зробив по суті нульове мито на весь основний український експорт. Отже, держава разом з бізнесом повинна працювати над рівноправними умовами конкуренції українського і закордонного виробника. Як можна ліквідувати спеціальний режим для АПК, маючи величезну різницю в дотуванні одного гектара с/г угідь в ЄС і Україні - близько 10 разів не в нашу користь? Фермери в Європі користуються середньостроковими кредитами за ставкою 1-2%, а моральний і фізичний знос нашого обладнання зашкалює за 60-70%. Чи будемо ми конкурувати на рівних? Ці речі є просто неприпустимі. Думаю, повинно вистачити відповідальності, професійності, економічного патріотизму хоча б не руйнувати, поки не створимо щось більш досконале.

Щодо приватизації. В світі це називають «український секонд-хенд», бо Україна поставила за завдання задешево продати залишки стратегічних підприємств, в тому числі Одеський припортовий завод, Центренерго, морські порти. Ми проти такої поспішності та сподіваємося, що влада обере сценарій, який відповідає законам економіки і нашим національним інтересам.

Тарифна політика. Мене як колишнього прем'єр-міністра просто бентежить, коли держава Україна приймає рішення про тарифи і після того, коли вибухнули соціальні незадоволення, запрошує 4 закордонні аудиторські компанії, щоб вони перевірили об'єктивність нових тарифів, їх економічний та фінансовий зміст. Не можна так принижувати себе перед всім світом. Що, у нас немає фахівців? Знову працює закон економіки: та держава, яка дозволяє, щоб зростання цін і тарифів випереджало рівень росту реальної зарплати, пенсій, соціальної допомоги, буде мати величезні проблеми.

Оборонний сектор. Нас дуже турбує, що фактично рік країна знаходиться в стані війни, і це дуже серйозно, але до сьогоднішнього дня в нас немає воєнної доктрини, державної програми розвитку збройних сил України. Немає програм виробництва спецтехніки і зброї, враховуючи можливості оборонно-промислового комплексу, немає серйозного державного оборонного замовлення, яке повинно затверджуватися як мінімум на 2-3 роки, бо це вся продукція потребує довготривалого циклу виготовлення, від конструкторського бюро до кінцевого продукту мінімум 2-3 роки. Уваги до цих питань вимагає національна безпека і захист нашої територіальної цілісності.

В Кіровоградщини, де ми зараз знаходимося, є величезний інвестиційний потенціал. Географічне розташування, транспортна інфраструктура, величезні можливості АПК з точки зору родючості ґрунтів, розвиток корисних копалин, яких тут біля 300 найменувань, з них десь 270 внесені в реєстр України. Величезні можливості сільхозмашинобудування, складного машинобудування... Підприємство «Радій» - по суті, перлина нашої промисловості з точки зору її інтелектуальної, науково-технічної, кадрової складових, тут сконцентровані дуже серйозні науково-технічні розробки, які не поступаються кращим в світі. Хіба воно не потребує належної підтримки? Декілька днів тому ми проводили спеціальне засідання на Трипільській ТЕС, бо теплогенерація України морально і фізично зношена в середньому на 60-70% і потребує термінової модернізації. До речі, теплогенерація дає 40% електроенергії України. Я був просто приємно вражений, коли ми дивилися блок номер 2 Трипільської ТЕС, який модернізований за участі «Радія», і в цьому блоці 97% комплектуючих і обладнання вироблено в Україні. Цей блок після модернізації буде працювати мінімум 20 років, паралельно створені десятки і сотні робочих місць. Які ще необхідні докази з точки зору необхідності підтримки державою

національного товаровиробника?

Чи інший приклад. Українська залізниця зношена на 60-65%, пасажирські вагони зношені на 82%. І в той же час падіння в транспортному машинобудуванні України складає 91%. Що необхідно, щоб пояснити можновладцям, щоб необхідно включати потужні державно-приватні програми з модернізації залізниці, доручаючи це вітчизняним машинобудівним заводам? Експортний потенціал продукції АПК України, в першу чергу зерно, без інфраструктури, без необхідної кількості рухомого складу не буде реалізований.

Наша вимога - на владному рівні має

Ми дозволяємо чиновникам працювати для себе, а не для людей

Євген Бахмач, керівник кіровоградського РВ УСПП, голова Наглядацької ради ВАТ «НВП«Радій»

Питання розвитку бізнесу, залучення інвестицій і капіталу, створення робочих місць є дуже важливими, базовими. Від них йде цілий ланцюжок - зарплата працівників, платоспроможний попит, стимули для розвитку інших бізнесів, пенсії. Без цього кругообігу держава не працювала і не працює.

З одного боку, Бог дав Україні і, зокрема, нашій області величезні багатства. У жодній країні світу немає такого, щоб на поверхні були чорноземи - вони можуть без дотацій забезпечувати нормальний рівень рентабельності, а під ними ще залягали корисні копалини, вся таблиця Менделєєва - залізо, золото, літій, вугілля і так далі. З одного

демонструватися така ж мужність і відданість державі, яку демонструють наші бійці на сході. І кожний чиновник не повинен йти з робочого місця, поки він не зробив для підприємця по максимуму. Там, де виникає корупція, особливо в умовах війни, ніяких поступок незалежно від прізвищ, політичного кольору, посади бути не може, покарання повинно бути негайним. Як мінімум звільнення з посади, а там де необхідно - й кримінальна відповідальність.

Впевнений, що тільки на основі консолідації дій всього суспільства, його величезних можливостей, патріотизму ми перемаємо, а в перемозі ми впевнені.

боку, потужний потенціал, а з іншого боку - дуже і дуже скромний результат. За даними українського журналу Форбс, Кіровоград та область за рівнем економічного розвитку, умовами ведення бізнесу знаходиться на 23 місці в країні. Після нас тільки Ужгород. Це дуже прикра ситуація. Ми повинні намітити якісь

шляхи, щоб піти з цього почесного передостаннього місця на більш гідне.

Ключовою проблемою, звичайно ж, є корупція. Незважаючи на галас навколо цього питання, створення якогось броунівського

руху, ми бачимо, що на місцях практично нічого не змінюється. Спробуйте сьогодні оформити земельну ділянку. Не кажу про те, чого варто виділення. Ось рішення вже є, і вам потрібно просто отримати формальний папір ... без хабаря не вийде. Будете роками чекати,

поки отримаєте в руки необхідні документи на право володіння. А без землі ви не зможете почати будівництво, реконструкцію. Бізнесмен – вічний заручник ситуації. Тому говорити про серйозні інвестиції, про серйозне залученні капіталу просто наївно. І це на всіх рівнях – починаючи з загальнодержавного та завершуючи обласним, міським. У нашого південного сусіда, Одеси, новий губернатор. Так, там багато шуму, але вже є перші результати. І якщо в кожній області на рівні губернатора, на рівні міської влади буде таке ж ставлення до бізнес-клімату, як в Одесі, всі перетворення відбуватимуться набагато швидше і ефективніше.

Однак ми займаємо позицію споглядання. А час плине, його мало. Йде неоголошена війна, яка витягує ресурси. Якщо ми не зуміємо побудувати нормальні економічні відносини, нас може очіку-

вати дуже нехороше майбутнє, тому що найголовніше завдання сьогодні – не допустити третього майдану. Тому що після нього навряд чи буде така держава на карті світу, як Україна. І це справа кожного з нас. Тому що тільки здається, що ми нічого не можемо. Нічого подібного. Чиновники користуються нашою інертністю, це їхня зброя. Ми були інертними, коли починалася ера незалежності України, ми дали побудувати державу для чиновників, не для людей, а саме для чиновників. Вони створили весь ланцюжок законодавства таким чином, щоб їм весь час несли. І нас, підприємців, поставили до себе на службу. Погано годували, але добре доїли. І тому за 24 роки незалежності ми як були на одному місці, так і залишилися. Єдиний позитив – ми кінчаємо доїдати ресурс, який залишився від Радянського Союзу. Він закінчиться, і брак ресурсу стане серйозним мотивом розвиватися і діяти по-іншому.

Ділова громада дбає про інвестиції

Наприкінці червня в Кіровограді відбулося розширене засідання Антикризисної ради громадських організацій та правління УСПП, на якому було розглянуто питання інвестицій в економіку області.

Інвестиційний потенціал Кіровоградської області

Кіровоградська область має значний потенціал та можливості стати однією з найпривабливіших для інвестування. Для реалізації цього завдання потрібно лише адекватне державне регулювання та підтримка. Кіровоградська область має вигідне географічне розташування, розгалужену

систему залізничної і автомобільної мережі, які зв'язують найважливіші промислові та сільськогосподарські райони півдня з південним заходом і центром

України за невелику відстань до портів на Чорному морі і Дніпрі. Площа земель сільськогосподарського призначення – 5% від усіх угідь України. Родючість ґрунтів за 100-бальною шкалою оцінена в 67 балів.

Все це створює

можливості для інтенсивного розвитку сільського господарства, виробництва екологічно чистих продуктів харчування у значних обсягах. У 2015 році в області очікується отримати близько 3 мільйонів

тон врожаю зернових, а також вагомий врожай соняшнику та цукрового буряку.

Має Кіровоградська область і значний потенціал промислового виробництва, зокрема сільськогосподарського машинобудування. Питома частка промвиробництва припадає на переробну промисловість – 82,4%. Також Кіровоградщина багата природними ресурсами. На території області налічується майже 300 родовищ корисних копалин. В області знаходиться близько 700 мільйонів тонн бурого вугілля – майже половина запасів України.

Наразі на Кіровоградщині вже є приклади успішно реалізованих інвестиційних проектів. Побудований гірничо-збагачувальний комбінат з видобутку та переробки ільменітового титану ТОВ ВКФ «ВЕЛТА», тваринницький комплекс потужністю 60 тисяч голів свиней ГК «Креатив», Добрянський завод з виробництва паливних гранул ГК «Креатив», Світловодський річковий термінал.

Інвестиційні пропозиції Кіровоградщини

Серед пріоритетних проектів для інвестицій увагу було акцентовано на агропромислому комплексі, який є вирішальним для економіки регіону, та відновленні видобування та переробки бурого вугілля.

Зараз в області реалізуються такі інвестиційні проекти: будівництво елеватору для зберігання сільгосппродукції в Гайворонському районі; будівництво Ново-косянтинівської шахти ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»; реконструкція ГЕС ВАТ «Укргедроенер-

го» - II черга, філія «Кременчуцька ГЕС»; реконструкція заводу по переробці насіння соняшника ТОВ «Гідросенд»; роботи по облаштуванню приміщення цеху з виробництва макаронних виробів ТОВ «Агрофірма П`ятихатська»; проект «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури» Українського фонду соціальних інвестицій, який направлений на поліпшення якості базових соціальних послуг та полегшення доступу до них місцевих громад найбільш соціально проблемних районів.

Що ж заважає інвестиціям?

Ключовими проблемами для економіки Кіровоградщини є значні масштаби простою виробничих потужностей, високий рівень зношеності основних засобів,

недостатня робота з просування регіональних інвестиційних проектів серед закордонних інвесторів тощо. Для поліпшення інвестиційного клімату треба вирішити цілу низку загальнодержавних проблем, про які нижче.

Однією з складових відродження економіки регіонів і зокрема Кіровоградщини є децентралізація, вважають представники ділової спільноти області та УСПП. Відсутність реальних інструментів управління економічною ситуацією не дає змоги залучати інвестиції, адже навіть земельні питання вирішуються через узгодження з центральною владою.

«Влада в Україні занадто централізована, це не дає можливості розвиватися регіонам. Величезним досягненням України буде, якщо врешті-решт реальні повноваження та відповідальність буде передано громадам та органам місцевого

самоврядування. Наприклад, в Кіровограді є надзвичайно потужні підприємства гірничо-видобувної промисловості, де добувають до 80% всього урану в Україні. Але громада від діяльності таких величезних підприємств, крім зарплат робітникам, не має нічого, адже всі відрахування і від розробки надр, і від оренди землі йдуть у центр», – наголосив голова Кіровоградської обласної ради Олександр Черноіваненко. На жаль, закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад», який був прийнятий ще в лютому цього року, не виконується в повній мірі. На думку президента УСПП А.Кінаха, змінам протистоїть бюрократія, тому що старі схеми були зручною ширмою для корупції: «З регіонів і досі приїжджають в Київ, стають в чергу до чиновників – кому по дотації, кому по субсидіях. А такі обставини породжують корупцію та непрозорість». На засіданні Антикризової ради громадських організацій та правління УСПП було домовлено разом з діловою спільнотою Кіровоградщини сприяти прискоренню децентралізації в Україні.

Ще одна перепона, що стоїть на шляху інвестицій – рішення уряду України про підвищення митних тарифів на товари критичного імпорту. На думку А.Кінаха, це призводить до уповільнення темпів оновлення технологій, завдає українській промисловості непоправних збитків, оскільки значна її частина працює з використанням іноземних комплектуючих чи сировини, яких немає в Україні – так званого критичного імпорту. Відтак, коли вводяться додаткові митні збори на комплектуючі, це різко знижує можливість наших підприємств виробляти конкурентоспроможну кінцеву продукцію. До того ж, треба врахувати, що продукція конкурентів українських промисловців не обкладається митом, що призводить до нерівноправної конкуренції.

Український союз промисловців і підприємців неодноразово попереджав, що

нові митні збори на імпорт можуть лише короткочасно допомогти у наповненні бюджету. Однак з точки зору творення конкурентоспроможної продукції – вони знищують залишки життєздатної промисловості. Якомога швидше необхідно або зовсім відмовитися від цих зборів, або, як мінімум, продумано, за участі ділової спільноти, напрацювати актуальний перелік критичного імпорту, на який цей збір не розповсюджується, адже у всіх розвинених державах критичний імпорт оподатковується за нульовою ставкою. Необхідно також захистити вітчизняних виробників шляхом введення мита на аналогічну імпортовану продукцію.

Ще одна проблема, якій учасники Антикризової ради приділили багато уваги – обмеження Нацбанку для експортерів. Скорочення термінів повернення валютної виручки до 90 днів, вимога обов'язкового 75% продажу валютної виручки, обмеження доступу до депозитів та відсутність системи кредитування на сприятливих умовах створюють величезні проблеми для українських експортерів і імпортерів, що в свою чергу призводить до втрати ними зовнішніх ринків збуту, кризи обігових ресурсів підприємств. Як зазначив голова Антикризової ради А.Кінах, величезна частка падіння експорту – 35 % за чотири місяці поточного року – відбулася в том числі і в зв'язку з «драконівськими заходами» Нацбанку.

«Наше підприємство закуповує комплектуючі та матеріали в Європі. Через процедуру закупівлі за кордоном, введеної Нацбанком України, ми відразу втрачаємо на курсі, а це вимиває обігові кошти. До того ж через затримки виплат з нами відмовляються працювати постачальники з інших країн. І це при тому, що наша галузь має великий інвестиційний потенціал, що дозволив би повністю інтегруватися у світову економіку», – розповів про проблеми підприємства «Гідросила» його генеральний директор Олександр Шамшур і наголосив, що з такими сти-

каються всі підприємства-експортери України. Отже для подолання негативної ситуації Нацбанк повинен відмовитись від неефективних адміністративних обмежень, які погіршують і без того мляву експортну діяльність.

Поганий стан доріг, що знижує інвестиційну привабливість об'єктів, створюючи проблеми для їх обслуговування, позначається на збільшенні додаткових витрат, оскільки постачальники останнім часом вимагають самовивіз продукції, комплектуючих, матеріалів. На жаль, в області протягом останніх років жодної копійки не витрачено на ремонт шляхів. До цього треба додати, що українська залізниця також зношена на 60-65%. Необхідно займатися модернізацією, будувати та реконструювати існуючі дороги. Але вирішення цих проблем потребує комплексного підходу і не можливе без потужних державно-приватних програм.

Важливим для поліпшення ситуації з транспортною інфраструктурою стало б прийняття закону про внутрішній водний транспорт України, над проектом якого зараз спільно працюють експерти, ділова спільнота та Міністерство транспорту. «Проект є дуже актуальним на фоні проблем з транспортною інфраструктурою, особливо з дорогами, тому що використання водних артерій країни значно полегшило б ситуацію в області. Для порівняння: раніше по Південному Бугу перевозило до 65 млн. тон вантажів на рік, на сьогодні ми не маємо навіть 5 млн», - зазначив А.Кінах.

Використання альтернативних джерел енергоресурсів, що дозволило б знизити

залежність регіону від постачання газу. В області знаходиться близько 700 мільйонів тонн бурого вугілля – майже половина запасів України, поінформували очільники Кіровоградщини. Історія області знає часи, коли в день вироблялося до десяти мільйонів брикетів тільки на одній Байдаківській брикетній фабриці. На жаль, галузь зараз перебуває в занепаді. І це при тому, що перехід на споживання бурого вугілля необхідний для багатьох підприємств, які потерпають від зростання цін на газ. В області склалася

ситуація, коли, з одного боку, є ресурс, який можна використувати, але немає грошей, щоб його розробляти. З іншого боку, є підприємства, які бажають працювати на бурому вугіллі, але вони поодиночі не в змозі освоїти навіть мале родовище.

Отже, потрібна кредитна лінія, інвестиції, угода державно-приватного партнерства для суб'єкта господарювання, який візьметься за видобуток бурого вугілля в області. Тут без ініціативи владних структур, як центральних, так і регіональних, не обійтись. Ділова спільнота Кіровоградщини вважає, що УСПП міг би взяти на себе функцію координатора такого проекту, щоб допомогти підприємствам знайти кошти на розробку родовища.

Корупція на місцях. Згідно досліджень міжнародних організацій, Україна посідає одне з перших місць у світі за рівнем корупції та входить до п'ятірки країн-лідерів з економічної злочинності та рейдерства. На жаль, Кіровоградщина не є виключенням. Учасники засідання особливо наголосили на необхідності посилення відповідальності чиновників. «Це жорстко пов'язано з можливістю виходу

країни з кризи, – наголосив заступник голови Кіровоградської ОДА Сергій Коваленко. – Тому що інвестор ніколи не прийде зі своїми інвестиціями на територію, де є такі прояви. Корупція – це корозія, яка роз`їдає ментальність людей, вбиває інвестиційний клімат і різко обмежує можливості нашого ефективного розвитку». Як вважає Анатолій Кінах, в Україні необхідно суттєво посилити відповідальність державних службовців за виконання свої функцій, провести реформу правоохоронної та судової системи, включаючи відмову від політизації держорганів. Учасники правління схвалили створення у Кіровоградській області Громадської антикризової – антикорупційної ради, головна мета якої – консолідація зусиль громадянського суспільства та бізнесу в реалізації Антикризової програми спільних дій влади і бізнесу, державних та регіональних про-

грам розвитку.

Задля конкретного ефективного впливу на економічну ситуацію в Кіровоградській області УСПП та Антикризова рада громадських організацій України розширили стратегічні напрямки своєї роботи і доповнили Антикризову програму спільних дій влади та бізнесу положеннями з розвитку інвестиційної привабливості регіонів, зокрема, Кіровоградщини, пропозиціями з вирішення проблем, які заважають розвиватися місцевому бізнесу, гальмують просування інвестиційних проектів. Пропозиції промислової спільноти стосуються реалізації проектів у сфері високотехнологічного машинобудування, розвитку гірничо-збагачувальної галузі, транспортно-транзитного потенціалу області тощо. Свої пропозиції учасники правління спрямували на розгляд вищого керівництва держави.

Государство должно понимать бизнес

Павел Штутман, председатель наблюдательных советов ПрАА «Ельворти Групп» та «Гидросила Групп».

Основой экспортного и инвестиционного потенциала Кировоградщины является сельхозмашиностроение. Последние годы эта отрасль не стоит на месте, развивается современными темпами, обновляется, модернизируется и расширяет производство. Например, завод «Червона зирка» от традиционного выпуска сеялок переходит на новые промышленные изделия. Реконструкция идет и на заводе по производству гидравлики группы «Гидросила», по сути, построен новый

чугунно-литейный завод, обеспечивающий Кировоград, и не только его, качественным литьем.

В 2013 году на Кировоградщине под патронатом предприятий сельхозмашиностроения начала свою работу ежегодная агропромышленная выставка «Агро Экспо».

Сельхозмашиностроение области ориентировано на экспорт. Например, завод «Гидросила» – стопроцентно экспортное предприятие, у «Червоной зирки» минимум 70% продукции

идет на экспорт. Здесь бы хотелось сказать, что есть два вида инвестирования. Это собственные возможности, исполь-

зование средств промышленников, и привлеченные из-за рубежа. Увеличивать надо и те, и другие.

Несколько слов об эффективном использовании реинвестирования собственных средств. Продукция наших заводов поставляется в 50 стран мира. Наш завод сейчас увеличил экспорт в США, наладил крепкие партнерские отношения с Китаем, Турцией, Таиландом. То же можно сказать о всей промышленной группе сельхозмашиностроения. Сегодня все текущие разработки и инновации машиностроения направлены прежде всего на европейские рынки. Мы готовы сами инвестировать в свое развитие, но промышленный климат в значительной степени снижает эти возможности.

Прежде всего, вопрос пошлин на все технологическое энергоэффективное оборудование. Его большая часть в Украине не производится, а конкурировать с ведущими производителями, покупая оборудование дороже, чем покупают они, невозможно, сразу возрастает себестоимость продукции. Нововведенные пошлины с 5 до 10% на критический импорт сильно снижают наши возможности, приводят к сокращению инвестиционного потенциала, замедлению темпов обновления технологий. Кроме того, следует учесть, что наши конкуренты возят свою продукцию в Украину без пошлин.

Отдельно хотелось бы остановиться на проблеме кадров, потому что всегда машиностроение являлось локомотивом, который позволял поднять на более высокий уровень высшее образование других отраслей. Сегодня нам приходится самим заботиться о кадровом потенциале. Мы работаем со всеми учебными заведениями в стране. Наиболее профессиональным вузом мы считаем КПИ. Поэтому мы организовали курсы подготовки при КПИ и строим

весь учебный процесс так, чтобы наши выпускники возвращались домой. Есть положительный результат, выпускники КПИ приезжают в Кировоград и устраиваются на предприятие, которое гарантирует им рабочее место.

О валютных ограничениях. У нас стопроцентный экспорт, на сегодняшний день мы покупаем 60 % комплектующих и материалов в Европе. При зарубежных закупках мы сильно теряем на курсе, это вымывает оборотные средства, приводит к нежеланию работать с нами поставщиков из Германии, Испании. Сложилась парадоксальная ситуация – предприятие зарабатывает валюту и не может ей воспользоваться.

Плюс к этому устрашает состояние наших дорог. Чтобы доставить сюда материалы, нужно угробить машины. Производители говорят – доставляйте их своим транспортом, а это дополнительные затраты, что влияет на себестоимость продукции. Хотя бы тут государство, органы местного самоуправления помогли производителю, весь состояние дорог – их прямая забота!

Итак, необходимо отменить ввозные пошлины на технологическое оборудование для машиностроения, которое не производится в Украине. Невозможно производить, перерабатывать продукцию кустарно, без станков мирового уровня. Конечно, можно поставить задачу производить такое оборудование в Украине, но для этого снова нужны инвестиции, время – не менее 3-х лет, нужно пригласить сюда специалистов высокой компетенции, нужно убрать все препоны для производителя и так далее.

Однако речь идет только об оборудовании, которое в стране не производится. Если конкурентные аналоги есть или их производство может быть легко налажено, тогда действовать нужно по-другому – защитить отечественных производи-

телей машиностроения путем ввода пошлины на аналогичную импортную продукцию.

Необходимо упростить механизм использования валюты для обеспечения экспортной деятельности. Наша продукция сложная, она производится не один месяц. Минимальный срок — полгода. Как можно вместиться в 90 дней? При-

ходиться торопиться, подгонять поставщиков, они не понимают, для чего это делается, возникают конфликты.

Я уверен — успех зависит от нас самих, от нашей эффективной работы по достижению поставленной цели. Но государство должно понимать бизнес, его насущные потребности и создавать необходимые условия работы.

Країні потрібна експортна політика

Денис Красніков, віце-президент УСПП

Тема розвитку експортного та інвестиційного потенціалу Кіровоградщини, як і будь-якого іншого регіону України, є дуже актуальною. Фактично розвиток експорту є стратегічним питанням, тому що в складній ситуації девальвації гривні зростає шанс виходу на нові ринки, наша продукція стає більш конкурентною. Але якщо ці можливості не будуть використані, якщо держава і бізнес не зможуть об'єднати зусилля та допомогти експортерам української продукції знайти нові ринки, вийти на них з конкурентною продукцією не тільки сировинного характеру, а з більшою доданою вартістю, шанс буде втрачено і буде нова девальвація. Фінансова політика щодо заощаджень є абсолютно невиправданою, і якщо під час цієї кризи не буде збільшення кількості експорту, то нас неминуче чекає загострення проблем доступу до кредитних ресурсів, нової девальвації національної валюти тощо.

Налагодження ефективної постійної співпраці з закордонними партнерами, адаптація до нових умов, оскільки ми

втрачаємо традиційні ринки на сході і маємо шанс вийти на західні ринки, потребує значних зусиль.

Центр підтримки експорту при УСПП створений з метою інтенсифікації зовнішньоекономічних зав'язків та встановлення взаємодії вітчизняних про-

мисловців з закордонними партнерами. З самого початку роботи центру було визначено декілька пріоритетних напрямків, виділено 4 головні блоки. Це «Україна продовольча», куди увійшли вітчизняні провідні виробники «Чу-

мак», «Оболонь», «АВК», «Миронівський хлібопродукт» та інші, які мають високий ступень переробки і більшу додану вартість. Я звертаюсь також до підприємців Кіровоградщини активно співпрацювати з нашим центром, з УСПП, адже фактично будь-яка якісна продукція може бути вигідно продана, єдине, що необхідно — мати потрібну інформацію, наполегливість і професійний підхід до роботи. Адже ті часи, коли всі маркетингові стратегії українських виробників зводилися к фразі: «Будь ласка, відкрийте склад і заберіть нашу продукцію», вже пройшли. Тепер без маркетингової стратегії

ніякого просування на ринку не буде, це необхідно усвідомлювати. Потрібна злагоджена робота держави, об'єднань підприємців та виробників для того, щоб разом завойовувати нові ринки і не втрачати існуючі.

Другий сектор – це «Україна будівельна». Туди ввійшли виробники продукції, які орієнтуються на закупівлю великих будівельних супермаркетів та підприємств-генеральних підрядників – Олевський фарфоровий завод, корпорація «Граніт», компанія, яка проводила світло і звук на всіх спортивних аренах Євро-2012, на декількох бразильських аренах, виробники дверей, меблів, компанії з обробки деревини. Для успішного спілкування з замовниками тендерів на будівельні роботи стоїть завдання представити вичерпаний перелік української продукції. Тут потрібна ваша допомога.

Також створюється блок «Україна промислова» і «Україна сучасні технології».

Нині необхідно більш чітко діяти на галузевих напрямках, разом з дипломатичними службами, нашими партнерами за кордоном – діловими об'єднаннями, такими як БізнесЄвропа, працювати над зростанням торгівельно-економічним контактів.

Центр підтримки експорту тісно взаємодіє з представництвом УСПП в ЄС. Ведеться робота з дипломатичним корпусом. Ми шукаємо контакти з західними з торгівельними мережами, щоб там реалізувати українську продукцію. Колись недосяжна для багатьох українських компаній торгівельна мережа Волмарт нині вже має українську олію і готова прийняти іншу продукцію.

Зараз на ініціативу посла України в Іспанії після відповідного бізнес-форуму формується делегація українських виробників продовольчої продукції для безпосереднього контакту з іспанськими супермаркетами. Під час заходів у Чехії

в вересні планується подібна зустріч з чеськими супермаркетами.

Окремо потрібно сказати, що налаштування контактів з супермаркетами США та Німеччини, над чим ми зараз працюємо, це не лише вихід на ринки цих країн, а ще й третіх країн, наприклад, Африки. Працюючи з такими посередниками, ми зменшуємо ризики, які присутні на нерозвинутих ринках.

Наполягаю, що дуже важливо розпочати роботу щодо підготовки стратегії експортного розвитку України. Міністерство економічного розвитку та торгівлі про це лише говорить, але робота так і не розпочалася. Ми дуже серйозно програємо на західних ринках, тому що з багатьох питань у нас немає чіткої позиції МЗС та Мінекономіки, немає чіткої взаємодії між ними. Що відбувається, наприклад, з нашими закордонними представництвами? Підчас звичайної ротації дипломатів через економію коштів один співробітник посольства, як правило, економічного напрямку, вибуває, а на його місце ніхто не приїжджає. Десь вони є, але працюють вкрай неефективно. Однак в світі існує практика, коли робота дипломата оцінюється за чисельністю саме економічних, торгівельних контактів, які встановлені за його участю. Посольства мають виступати локомотивами для вітчизняних експортерів, створювати країні імідж доброго партнера з торгово-економічним стосунків.

До речі, якщо виробники дійсно хочуть працювати на закордонних ринках, є безліч інструментів, які цьому допомагають. На жаль, більшість з них пропонує не Україна, а інші країни. Є грантові програми для виходу українських виробників на європейські ринки, де 70% фінансує ЄС, 30% має фінансувати сама компанія.

Якщо говорити про Кіровоградську область, то необхідно визначити певне коло підприємств, які вже мають екс-

портний досвід, вже розуміють, яким чином виходити на іноземні ринки. Для них співпраця з УСПП може бути дуже корисною, бо це – нові контакти та можливості. Для тих, хто не здатний вийти на зовнішні ринки, також є допомога. 30 вересня ми проводимо в Києві захід разом з українськими торговельними мережами. Зараз люди фактично перестали

купувати імпорتنі продовольчі товари через триразове зростання вартості, тут є шанс для українських виробників замінити цю продукцію. Навіть такі товари, як хамон, оливкова олія нині виробляються в Україні і мають бути присутні в торговельних мережах. Отже – до співпраці.

Займатися діловим вдосконаленням

Петро Калита, президент Української асоціації якості

Соціально-економічний стан України є кризовим. Як свідчить світовий досвід, це в найбільшій мірі залежить від досконалості підприємницьких організацій. Нажаль, в Україні переважна більшість підприємств по-

рівняно з розвиненими країнами знаходиться на дуже низькому рівні. Те, що ми вважали за необхідне зробити, було відображено в антикризовому плані. Але наші пропозиції на даний час не враховані. Рада підприємців при КМУ,

УСПП, Асоціація якості та ТПП провели круглий стіл, учасники якого відзначили, що одним із ключових чинників незадовільного соціально-економічного стану України та низької конкурентоспроможності економіки є низький рівень ділової досконалості, недосконалість системи менеджменту організацій та підприємств. Методологічні підходи до вдосконалення системи менеджменту, системи освіти потребують системного аналізу та суттєвого доопрацювання. Низький рівень ділової досконалості є наслідком, з одного боку, низької ділової культури переважної більшості підприємств, а з другого боку – відсутності в країні полі-

тики ділової досконалості.

Зважаючи на те, що головним виконавчим органом в країні з цих питань є Мінекономрозвитку, відповідно до закону України про інформацію була проведена громадська експертиза діяльності цього міністерства. З'ясувалось його нездат-

ність сприяти розвитку конкурентоспроможної економіки, зокрема, на засадах сучасних підходів з ділової досконалості. Ось висновки.

Перш за все, в міністерстві нездовільно володіють інформацією про те, що відбу-

вається в економіці світу і Європи. Така ситуація – в більшості організацій та підприємств України.

Мінекономрозвитку не передбачило заходи з сприяння діловому вдосконаленню, не приділяє належної уваги професійному розв'язанню проблем якості та ділової досконалості в країні. Взаємодія з професійними організаціями з цих питань організована неналежним чином, в міністерстві не прийнято враховувати пропозиції, що надходять від громадськості. Без суттєвої зміни ситуації в Мінекономрозвитку навряд чи можливі заплановані реформи взагалі.

Державі потрібно зробити все можливе, щоб досконалість і якість, які є фундаментом конкурентоспроможності та соціальної відповідальності, перетворилися на загальну національну ідею. Потрібно визначити одним з пріоритетних напрямків соціально-економічного відродження держави забезпечення подальшого розвитку національного руху за досконалість і якість. В стислі терміни необхідно прийняти концепцію державної політики в сфері ділової досконалості підприємств, організацій, установ. Необхідно зробити все, щоб суб'єкти господарювання почали професійно вдосконалюватися, створювати сучасні системи менеджменту, розуміючи, що це коренева система, щоб власники та керівники підприємств спочатку повірили в це, потім захотіли дізнатися, як це робиться, і змогли безпосередньо цілеспрямовано вдосконалюватися за сучасними світовими концепціями. В Україні має бути змінена бізнес-парадигма – від надмірного регулювання до сприяння; має діяти формула – чим досконаліша компанія, тим комфортніше їй в державі.

Для реалізації запланованих змін в

Антикризова програма спільних дій влади і бізнесу доповнена

«Вісник УСПП» неодноразово писав про головний програмний документ Антикризової ради громадських організацій України та УСПП – Антикризову програму спільних дій влади і бізнесу. Створена ще в грудні 2014р., вона містить ретельний аналіз соціально-економічних показників кризового часу, пропонує низьку заходів, які здатні вивести економіку з скрутних обставин.

масштабах країни необхідно зробити перерозподіл функцій міністерств, бо вони сьогодні не відповідають потребам суспільства. Необхідно провести підготовку керівників. Зараз ми багато говоримо про адаптацію технічних регламентів, стандартів до європейських, але треба зрозуміти, що коли ми все уладнаємо з технічним регулюванням, гармонізуємо всі стандарти і проведемо дерегуляцію, Україна не стане розвинутою, бо необхідно зробити ще багато справ.

Зважаючи на особливу актуальність підвищення досконалості економіки України, доцільно при Президентові України створити Національну раду з питань ділової досконалості, конкурентоспроможності і сталого розвитку.

І декілька слів щодо Кіровоградщини. На Кіровоградщині є компанії, які набули досвіду вдосконалення на засадах європейської моделі і досягли високого рівня. Було б доцільно подумати, як зробити Кіровоградщину пілотним регіоном з цих питань. Є дуже багато досвіду, і ми можемо цим досвідом ділитися.

Антикризова програма спільних дій влади і бізнесу наголосила: Україна опинилася на межі безпрецедентної соціально-економічної кризи, і подальше ігнорування цього факту неминуче призведе до критичного зниження рівня економічної активності та зубожіння населення.

Деградація системи державного управління та тенденції до деіндустріалізації економіки завдають

нищівного удару українському науковому та промислому потенціалу. До факторів, які найбільше дестабілізують ситуацію в Україні, слід віднести воєнні дії на сході країни, анексію Криму, неспроможність влади подолати корупцію, затягування із проведенням глибинних реформ економіки та державного управління, відтік капіталу з країни, неконтрольовану девальвацію національної валюти, відсутність продуманої валютно-курсової політики НБУ, скорочення зовнішньо-торгівельної діяльності та обсягів промислового виробництва, відсутність рішучих дій з подолання зниження платоспроможності населення.

Вітчизняні промисловці, підприємці та роботодавці висловлюють стурбованість, що в країні відсутній системний діалог між гілками влади та громадянським суспільством, що існує практика ухвалювати найважливіші документи, закони економічного змісту без участі ділової спільноти та експертів.

Згодом Антикризова програма спільних дій влади і бізнесу зазнала певних змін, але головні висновки виявилися вірними, а прогнози справдилися з гіршими показниками. Розширене засідання Антикризової ради громадських організацій та правління УСПП, що відбулося наприкінці червня в Кіровограді, внесло до Антикризової програми нові положення та вимоги.

Йдеться, що економічні показники країни ще більш погіршуються. Так, спад ВВП в 2014р. становив 6,8%, в I кварталі 2015 року – 17,2%. За січень-травень поточного року промислове виробництво скоро-

тилося на 21,2% порівняно із відповідним періодом 2014 р. Все далі ускладнюється ситуація в промисловості: у виробництві коксу та нафтопереробці спад становив 48,1%; машинобудуванні – 25,5%; металургійному виробництві – 25,5%; хімії – 23,7%. Фактично за січень-травень жодна із галузей промисловості не продемонструвала зростання. Порівняно із січнем-квітнем 2014 р. експорт скоротився на 35,9%, імпорт – на 38,8%. Оптовий та роздрібний товарооборот за січень-травень п.р. знизився відповідно на 18,4% і 24,7%.

Таке глибоке падіння створює величезні економічні ризики, призводить до суттєвого збідніння населення. Необхідно вжити рішучих заходів, щоб переломити ситуацію. Саме

тому до Антикризової програми додано ще кілька блоків: інноваційна політика, підвищення обороноздатності та розвиток оборонно-промислового комплексу, приватизація державного майна, тарифна політика в сфері ЖКГ.

Інноваційна діяльність в Україні знаходиться на вкрай низькому рівні, це пояснюється недостатністю фінансування наукової діяльності (прикладних досліджень, розробок), а також браку стимулів для провадження інноваційної діяльності. Зокрема, за підсумками 2014 року в Україні було здійснено наукових і науково-технічних робіт в обсязі 0,7% від ВВП (0,11 п.п. нижче рівня 2013 р.), при цьому обсяг фінансування наукової діяльності становило 0,49% від ВВП. Для порівняння: фінансування наукової діяльності в ЄС в 2011 році становило 2,02% ВВП (ціль ЄС – до 2020 р. підвищити ці видатки до 3% ВВП).

Несприятлива макроекономічна ситуації та дії уряду із відволікання оборотних коштів, збільшення податкового навантаження – ось причина зниження інноваційної активності підприємств. За підсумками 2014 року лише 16,1% підприємств займалися інноваційною діяльністю та 12,1% промислових підприємств впроваджували інновації у виробництво.

Країні, що впроваджує інноваційну діяльність, необхідно чітко визначити пріоритети. В Україні є значні попередні напрацювання та величезний потенціал у сфері космічних досліджень, енергетичного розвитку, промисловості, в тому числі приладобудуванні і автоматики, охороні здоров'я, біотехнологій, інформаційних технологій і програмного забезпечення.

20 березня 2015 року українська наука отримала шанс через підписання угоди з ЄС взяти участь в програмі ЄС «Горизонт 2020» з наукових досліджень та інновацій. Вона дає можливості направити зусилля на підвищення конкурентоспроможності виробництва, розвиток новітніх сфер економіки, пошук відповідей на найбільш гострі соціальні виклики в сфері охорони здоров'я, демографії, екології, сільського господарства та енергетики.

Україна є асоційованим членом програми, що дає можливість використовувати усі її фінансові можливості (загальний фонд близько 80 млрд. євро), розробляти власні проектні пропозиції, формувати наукові консорціуми та отримувати фінансування під окремі проекти.

Уряду спільно із парламентом необхідно передбачити більшу державну фінансову підтримку, а також систему стимулювання провадження науково-технічної, інноваційної діяльності. Доцільно задіяти механізми, які давно працюють в Європі, а саме – створення національних/державних програм та фондів для фінансування науково-технічної діяльнос-

ті, запровадження системи податкових стимулів (спеціальні норми амортизаційних відрахувань, створення резервів не оподаткованого прибутку, інвестиційні надбавки тощо), надання податкових кредитів та «податкових канікул», надання державних гарантій тощо.

Підвищення обороноздатності. Військовий конфлікт на сході України підриває економічну ситуацію, створює перепони для поглиблення євроінтеграції та формує ризики соціально-політичного, етнічного, релігійного плану.

На сьогоднішній день здійснюються активні дії із підвищення обороноздатності держави шляхом нарощування обсягу військ та оновлення матеріально-технічного забезпечення, але останнього явно не вистачає.

Українська оборонна промисловість здатна виробляти власну надсучасну оборонну і наступальну техніку, зброю, все, що забезпечує боєготовність армії – обмундирування, продукти харчування тощо. Однак ці можливості не використовуються на повну потужність через недостатність і подекуди відсутність державного замовлення військової техніки, спорядження. УСПП звертався до Міністерства оборони України та ДК «Укроборонпром» з пропозиціями виготовлення новітніх зразків та відновлення військової техніки на потужностях вітчизняних машинобудівних підприємств. Однак в більшості випадків ці звернення не отримали відповіді. Одна з причин – обмеженість повноважень концерну «Укроборонпром», який не в змозі вирішити всі завдання у сфері підтримки оборонно-промислового комплексу. Отже, повноваження щодо управління ОПК треба передати державному органу, який відповідатиме за високий ступень реалізації державної політики в оборонно-промисловій сфері.

Державні замовлення підприємств сфери ОПК мають бути сформовані,

враховуючи тривалість циклу виробництва терміном не менше 2-3 років. При цьому управлінські рішення мають бути спрямовані на формування тісного взаємозв'язку «військо – промисловість – наука», лише таким чином можна розраховувати на розвиток ОПК. Це дало б нашому суспільству подвійний ефект: окрім захисту країни, вдалося ще й активізувати роботу величезних галузей, які забезпечать робочими місцями сотні тисяч українців і створять позитивний поштовх до відновлення всієї економіки.

Значним кроком в підвищенні обороноздатності та розвитку ОПК стало затвердження «Стратегії національної безпеки України», яка потребує термінової реалізації на всіх рівнях влади, чіткого контролю. На черзі – термінове ухвалення нової Воєнної доктрини та Державної програми реформування і розвитку Збройних Сил України.

Антикризова рада громадських організацій сформувала своє бачення **процесів приватизації** в країні. Відомо, що уряд вирішив приватизувати 286 об'єктів, при цьому ще 43 об'єкти внесені до переліку заборонених до приватизації, для продажу яких необхідне рішення ВРУ. Серед них – 13 українських державних операторів морських портів, Одеський припортовий завод, «Сумихімпром», «Центре-нерго» та всі інші підприємства теплової генерації та обленерго, державні вугільні підприємства та шахти, концерни «Укрторф», «Електронмаш» тощо.

З урахуванням негативного досвіду приватизації державного майна в попередні роки необхідно змінити саму філософію приватизації, не допустити її штучного прискорення та розбазарювання власності. Більш доцільним вбачається запровадження різних підходів до управління держпідприємствами, а це, крім приватизації, різні форми державно-приватного партнерства, оренда, концесії, покращення менеджменту на підприємствах.

Приватизацію треба здійснювати за конкурентними умовами, виважено та прозоро, із ґрунтовним вибором інвесторів і відповідальним підходом до майна, що має стратегічне, соціальне, екологічне значення. Необхідно зрозуміти, що головна мета приватизації – знайти нового ефективного власника для державних підприємств, залучити інвестиції в їхній розвиток та отримати засоби для здійснення модернізації, але у жодному випадку приватизацію не варто розглядати як джерело наповнення бюджету.

Необхідно привести у відповідність всю нормативну базу: визначити загальнодержавні пріоритети розвитку економіки; сприяти розробці та прийняттю Закону України про Державну програму приватизації на 2015-2017 рр., а також внести зміни в Закон України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації», забезпечити захист права власності, ухвалити антирейдерське законодавство.

При КМУ доцільно створити робочу групу із залученням фахівців у галузі державно-приватного партнерства для експертної оцінки можливості застосування таких механізмів як ефективної альтернативи приватизації.

Антикризова програма вимагає забезпечення громадського контролю за процесом приватизації та його публічність.

В документі Антикризової ради громадських організацій окремий розділ присвячений **сучасній тарифній політиці** з енергетичних ресурсів. Йдеться, що значне зростання вартості енергоресурсів для населення негативно відобразилося на платоспроможності громадян та споживчому попиті. Треба в терміновому порядку перевірити економічну обґрунтованість підвищення тарифів та скасувати такі, що підняті невиправдано.

В Україні зростає рівень зубожіння населення. За стандартами ООН, за межею

бідності живе більше 80% населення України. Прогнозний показник рівня бідності в Україні у 2015 році може зрости до 33% порівняно з 22,1% у 2013 році, як зазначається в національній доповіді “Цілі розвитку тисячоліття України: 2000-2015 роки”.

Це обумовлює зниження споживчого попиту, заморожування внутрішнього ринку, ускладнення у сплачуванні населенням рахунків за комунальні послуги. Зокрема, на кінець травня

п.р. заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг становила більше 12,54 млрд. грн., при цьому за 5 місяців п.р. заборгованість зросла на 133,75 млн. грн.

Необхідно перейти на прозору адресну соціальну допомогу для малозабезпечених верств населення. Однак цей інструмент не повинен бути основним в вирішенні питань платоспроможності, оскільки частка субсидій в видатках Державного бюджету України зростає. Загальна сума призначених субсидій за 5 місяців становила 235,1 млн. грн., що в 6 разів більше, ніж за аналогічний період

2014 р. (або на 196,4 млн. грн.). Активне впровадження енергозберігаючих та енергоефективних технологій, облік та контроль енергоспоживання, масштабна модернізація ЖКГ на умовах державно-приватного партнерства – ось чим

потрібно активніше займатися у зв'язку з проблемами зростання тарифів.

Крім того, треба раз і назавжди усвідомити: в світі діють певні економічні закони, які не можна скасувати чи змінити.

Головний з них

такий: якщо держава дбає про промисловість та підприємництво, створює для них належні умови та стимули, якщо економіка працює ефективно, знаходиться в тренді постійного зростання, соціальні проблеми вирішуються самі по собі. Якщо реальний сектор пригнічують, не дають розвиватися, проблема браку бюджету на допомогу найужденним буде збільшуватися день від дня.

Повний текст оновленої Антикризової програми спільних дій влади і бізнесу читайте тут <http://uspp.ua/antikrizova-programa-sp%D1%96lnix-d%D1%96j-vladita-b%D1%96znesu.html>.

УСПП виступає з новою актуальною ініціативою: модернізувати енергетичні потужності країни має вітчизняний виробник

Вона була сформована на круглому столі «Взаємодія енергетичних підприємств та товаровиробників України в частині надання послуг з ремонту, модернізації, реконструкції та експлуатації обладнання», який відбувся на Трипільській ТЕС. Його учасниками стали президент УСПП Анатолій Кінах, перший заступник голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та

ядерної безпеки ВРУ Олександр Домбровський, заступник міністра енергетики та вугільної промисловості України Олександр Светелік, голова Комісії УСПП з розвитку енергетики та енергозбереження Юрій Колмиков, директори енергетики та сфери енергетичного машинобудування підприємств.

«На тлі поглиблення соціально-еконо-

мічної кризи країна не може допустити посилення енергетичної залежності від інших держав, знизити власний рівень енергобезпеки. В цьому питанні є над чим задуматися: моральний та фізичний знос основних фондів підприємств енергетичного циклу зашкалює, виробництво потребує не лише ремонтів, але й прискореної модернізації. Це завдання є особливо актуальним напередодні входу України в зону вільної торгівлі з ЄС, коли конкуренція значно загостриться. Саме тому є пряма необхідність зміцнення ланцюга «вітчизняний машинобудівник – вітчизняний енергетик», впровадження програм імпортозаміщення та локалізації виробництва, включення механізмів доступу виробників обладнання та енергетиків до умов кредитування та інвестицій», – зауважив президент УСПП Анатолій Кінах.

На необхідності створити єдиний енергетично-промисловий комплекс задля розвитку енергетики з одноразовою модернізацією усіх її потужностей, в якому задіяні перш за все українські виробники, наголосив й народний депутат Олександр Домбровський. «Переконаний, від парламенту буде підтримка щодо законодавчого супроводження створення таких проектів, цивілізованого лобіювання вітчизняного товаровиробника», – підкреслив він.

Заступник міністра енергетики Олександр Светелік повідомив, що падіння виробництва електроенергії в першому кварталі 2015 р. склало 17%, що є дуже небезпечним показником. Треба зробити все, щоб переломити ситуацію, створити максимально сприятливі умови взаємодії виробників обладнання і енергії, можли-

вість працювати на єдиному інформаційному майданчику.

Учасники круглого столу ретельно обговорили можливості об'єднання зусиль машинобудівників енергетичного обладнання та енергетичних генерацій. Були відокремлені напрямки інвестиційних проектів – реконструкція та модернізація енергоблоків ТЕС, ТЕЦ; продовження

ресурсу атомних блоків, гідроагрегатів ГЕС, магістральних електричних мереж, розподільчих електричних мереж.

Директор Трипільської ТЕС Петро Кравець поінформував, що станція пра-

цює 46 років, її установлена потужність 1800 МВт. ТЕС має 6 блоків по 300 МВт, два з яких газомазутні. Блок номер два є нещодавно реконструйованим. Його реконструкція призвела до збільшення потужності з 300-т до 325 МВт; продовження терміну експлуатації на 20 років; зниження питомих витрат та започаткування новітньої автоматизованої системи управління технологічним процесом. Але головне – модернізація 2-го блоку проводилася переважно українськими машинобудівниками, тут більше ніж 90% обладнання і комплектуючих вітчизняного виробництва.

Віце-президент ДП «НАЕК «Енергоатом» Володимир Пишний розповів про власний досвід: «Держпідприємство за останні роки 89% усіх ремонтних робіт виконує власними силами, в тому числі і сервісне обслуговування. У складі ремонтного комплексу – близько 13 000 осіб. На кожній станції створений унікальний ремонтний підрозділ «Атомремонтсервіс», який виконує всі сервісні роботи, починаючи від проточних частин

до генераторів. У складі компанії 4 заводи, близько 2-х місяці тому «Енергоатом» прийняв у свій склад державне підприємство НВК «Автоматика та машинобудування» у Жовтих Водах, тим самим замкнувши цикл організації виробництва, обладнання для безпеки та радіаційного контролю. Ми здатні підтримувати свою життєдіяльність виключно вітчизняними силами. Якість, вартість, темпи робіт, які

українські підприємства здатні продемонструвати, є абсолютно прийнятними».

Пропозиція налагодити процес функціонування, модернізації та ремонту енергетичних потужностей країни переважно за участі вітчизняного виробника була спрямована вищому керівництву держави.

УСПП в Європі: можливості та перспективи

Як відомо, з квітня в Брюсселі працює представництво УСПП в ЄС. Воно поступово налагоджує співпрацю з усіма структурами Європейського союзу – Європарламентом, Єврокомісією, Службою зовнішніх дій тощо. Важливою є взаємодія з об'єднанням «BUSINESSEUROPE» – найбільшою організацією підприємців та роботодавців ЄС, в яку входить більше 40 національних асоціацій підприємців «старого світу».

Одне з найважливіших завдань представництва – давати можливість українському бізнесу орієнтуватися в різноманітних програмах, які йому можуть запропонувати інституції ЄС, допомагати обидати ті, які дадуть перспективу модернізації підприємств згідно з вимогами зони вільної торгівлі. Фахівцями представництва підготовлений широкий огляд програм допомоги та можливостей співпраці українського бізнесу з європейськими партнерами. Ось його головні моменти.

У 2014 р. в рамках екстреного пакету підтримки України від європейських фінансових інституцій відкрито кредитні лінії в розмірі до 8 млрд євро. Щорічне фінансування «Національна програма

дій для України» постійно збільшується: у 2002р. – €47 млн., в 2013р. – €186 млн, в 2014р. – €242 млн. На 2015-2020рр. планується приблизно €780 млн.

Однак отримані кошти йдуть переважно на покриття дефіциту бюджету і не потрапляють безпосередньо до бізнесу. Кошти ЄС, що на даний момент направляються в Україну, можна розділити на такі категорії: кредити від європейських фінансових інституцій для держави; різноманітні гранти (неповоротні кошти) для розвитку держави; підтримка розвитку підприємства, малого та середнього бізнесу; загальноєвропейські програми з підтримки розвитку бізнесу, науки, інновацій, громадянського суспільства та культури.

Станом на червень 2015 ЄС виділив до 2,7 млрд євро грантових коштів, що мають два спрямування: на розвиток, які направляються різним гілкам влади для підтримки гармонізації законодавства та проведення реформ, зміцнення загальної та енергетичної безпеки тощо; гранти для бізнесу, призначені для розвитку малого і середнього підприємства. Саме на останніх має сконцентру-

вати свою роботу УСПП, здійснюючи комунікацію с ЄС та урядом України, моніторинг коштів та економічну оцінку їх використання. Було б доцільно більш активно впливати на їх розподіл, особливо в рамках програм регіонального розвитку, гармонізації законодавства та інше. УСПП варто розширити роботу з ЄБРР, наполягати на участі (з можливим фінансуванням від ЄБРР) у створенні та функціонуванні Регіональних центрів підтримки бізнесу.

ЄС збільшив частку підтримки розвитку підприємництва, малого і середнього бізнесу, що наразі становить 1,125

млрд євро. Причому близько 244 млн з цієї суми – це гранти для забезпечення розвитку та збільшення конкурентоспроможності українських підприємств, для адаптації українського бізнесу до зони вільної торгівлі з ЄС та

підтримки виходу на світові ринки. Ця категорія допомоги Євросоюзу є ключовою для УСПП, його комунікацій з ЄС, економічними фінансовими інституціями та урядом України. Ділова спільнота не може бути байдужа до того, чи потрапляють ці кошти безпосередньо до суб'єктів господарювання, як ефективно вони використовуються.

Президент УСПП А.Кінах вже висловлював думку про те, що слід переконати уряд ЄС, керівників фінансових інституцій збільшувати рівень прямих інвестицій замість перерахування коштів до українських банків для потенційного виділення кредитів, які є непідйомними за своїми ставками.

Ця позиція є для УСПП пріоритетною,

хоча союз усвідомлює, що формування такої позиції серед керівництва ЄС вимагатиме непростих тривалих зусиль.

Ми наполягаємо також на розширенні програм освіти для бізнесу, перш за все – з питань адаптації до умов співпраці з ЄС, правил вільної торгівлі тощо. Ще один пріоритет – отримання коштів для участі в міжнародних виставках, інших заходах, які дозволять залучити інвестиції, розширити коло торгівельних партнерів.

У 2015 р. Україна приєднається до двох головних загальноєвропейських про-

грам, які підтримують розвиток бізнесу, науки, інновації, громадянське суспільство і культуру. Це програма КОСМЕ (підтримка малого та середнього бізнесу з бюджетом у 3,2 млрд євро) та «Горизонт 2020» (програма

розвитку інновацій, передових технологій з їх подальшою комерціалізацією та практичним застосуванням в бізнесі, з бюджетом у 80 млрд євро). УСПП як бізнес-асоціація, а також компанії – члени УСПП можуть брати участь у конкурсах на отримання фінансування в рамках даних загальноєвропейських програм, подавати заявки на конкурси здобувачів на отримання грантів.

З 2011р. країна є партнером Європейської мережі підтримки підприємництва EEN, створений консорціум EEN-Україна. Здається, його можливості треба використовувати більш ефективно, оскільки EEN-Україна дає можливості результативного пошуку бізнес-партнерів та інвесторів для українських проектів чи компаній.

«Україні необхідно підсилити виконання «домашнього завдання» з адаптації економіки до умов Угоди про асоціацію з ЄС, зміцнювати вплив громадянського суспільства на якість, динаміку структурних реформ в країні. Ми наголошуємо: треба зробити акцент на розбудові промислової сфери, малого і середнього бізнесу, які є стрижнем економіки,

формують робочі місця та генерують податки до бюджету. Це є надзвичайно важливим в умовах економічної кризи та змін для українських підприємств, передбачених повним вступом у дію зони вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та ЄС у наступному році», – переконаний президент УСПП Анатолій Кінах.

Як управляти ризиками в кризові часи?

Шановні колеги!

Як ви знаєте, УСПП давно і плідно співпрацює з Київським національним університетом ім. Тараса Шевченка. Наші попередні плани на 2015 рік передбачали проведення досліджень управління ризиками на українських підприємствах.

Саме тому звертаємося до вас з проханням відповісти на запитання анкети, яка була розроблена фахівцями економічного факультету. Результати дослідження будуть використані для розробки рекомендацій з управління в кризові часи для

менеджменту ваших підприємств. Тим підприємцям, хто бере участь у анкетуванні, буде запропоновано комплект міжнародно-визнаних стандартів з ризик-менеджменту, методику розробки програми управління ризиками та оригінальні авторські матеріали з питань управління підприємницькими ризиками.

Просимо заповнити анкету до 10 серпня та надіслати на адресу usppriski15@gmail.com.

Анкета

Український союз промисловців і підприємців спільно з Бізнес-школою Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://mba.knu.ua>) проводить дослідження практики управління ризиками на підприємствах-членах УСПП. Ваша думка з цього приводу є важливою для розробки рекомендацій щодо напрямків підтримки підприємництва та підготовки законопроектів і змін до законодавства з питань розвитку підприємницької діяльності. Вся отримана інформація є конфіденційною і буде використовуватися лише в **узагальненому вигляді** для проведення статистичних розрахунків. Дякуємо за відповіді!

Ризик: інформаційна частина

Ризики пов'язані із недосягненням цілей в діяльності конкретних підрозділів (дирекції, фінансового, виробничого і т.п.) або сфер діяльності підприємства внаслідок *можливого* настання певних подій (поява конкурентів, зміна законодавства, пожежа, звільнення персоналу і т.п.). Приклади ризиків.

1. Ризик невиконання плану збуту продукції А. в 3-му кв. 2015 р. внаслідок можливого виходу на ринок конкурента Б. (*збутовий ризик*).
2. Ризик невиконання плану випуску продукції А. в 3-му кв. 2015 р. внаслідок можливої нестачі коштів на проведення ремонту обладнання Б. (*виробничий ризик*).
3. Ризик втрати частки ринку продукції А. в 2015 р. внаслідок можливого виходу на ринок конкурента Б. (*ризик дирекції, стратегічний ризик*)

26 Допомога бізнесу

1. Зазначте, будь ласка, позначкою **V**, Ваше відношення до наступного твердження:
«Оволодіння та використання керівництвом компанії сучасних підходів до управління підприємницькими ризиками сприяє зростанню ринкової вартості компанії»

Абсолютно не згоден	Скоріше не згоден	Важко сказати згоден, чи не згоден	Скоріше згоден	Цілком згоден

2. Вкажіть, будь ласка, позначкою **V** частоту, з якою Ваше підприємство стикалося з ризикованими ситуаціями в наступних сферах діяльності підприємства в 2015 р.

Ризики	Частота				
	Зовсім не стикалося	Дуже рідко (1 раз)	Рідко (1 раз в квартал)	Часто (1 раз на місяць)	Дуже часто (2 рази і більше на місяць)
1. Стратегія (дирекція)					
2. Виробництво					
3. Фінанси					
4. Збут					
5. Маркетинг					
6. Персонал					
7. Зовнішня торгівля					
8. Інноваційна діяльність					
9. Інформаційно-комунікаційні технології					
10. Постачання					

3. Вкажіть, будь ласка, позначкою **V**, за шкалою від 1 до 5, наскільки серйозно загрожували ризиковані ситуації досягненню цілей в наступних сферах діяльності Вашого підприємства в 2015 р. (1 – можливий збиток від операції мінімальний, 5 – можливий збиток максимальний)

Ризики	Розмір можливих збитків				
	1	2	3	4	5
1. Стратегія (дирекція)					
2. Виробництво					
3. Фінанси					
4. Збут					
5. Маркетинг					
6. Персонал					
7. Зовнішня торгівля					
8. Інноваційна діяльність					
9. Інформаційно-комунікаційні технології					
10. Постачання					

4. Відзначте, будь ласка, позначкою **X** методи управління ризикованими ситуаціями в конкретних сферах діяльності Вашого підприємства, які Ви використовували в 2015 р. (допускається декілька відповідей).

Обведіть також кружком позначку **X**, яка вказує на основний метод управління ризикованими ситуаціями.

Ризики	Відмова від ризикованих операцій	Створення резервів для покриття збитків	Зниження імовірності виникнення ризикованої ситуації	Зменшення розміру можливих збитків	Страховання	Нічого не використовувалося
1. Стратегія (дирекція)						
2. Виробництво						
3. Фінанси						

4. Збут						
5. Маркетинг						
6. Персонал						
7. Зовнішня торгівля						
8. Інноваційна діяльність						
9. Інформаційно-комунікаційні технології						
10. Постачання						

5. Відзначте, будь-ласка, позначкою **V** масштаби управління ризиками в різних сферах діяльності Вашого підприємства в 2015 р.

Ризики	<u>Зовсім не застосовується</u>	<u>Застосовуються окремі елементи. Критерії:</u> виявляються та документуються окремі види ризиків; визначаються окремі методи управління ними; при прийнятті окремих управлінських рішень враховується якісно-кількісна оцінка ризиків	<u>Застосовується комплексно. Критерії:</u> (критерії колонки 3) + розробляється програма управління ризиками та інші документи; є співробітники, відповідальні за управління ризиками; співробітники мають уявлення про ризики та методи управління ними.
1	2	3	4
1. Стратегія (дирекція)			
2. Виробництво			
3. Фінанси			
4. Збут			
5. Маркетинг			
6. Управління персоналом			
7. Зовнішня торгівля			
8. Інноваційна діяльність			
9. Інформаційно-комунікаційні технології			
10. Постачання			

6. Чи є на момент опитування на вашому підприємстві наступні документи (поставте позначку **V**):

Документ	Ні	Так	Розробляються
1. Стратегічний план на 2015 р.			
2. Фінансовий план на 2015 р.			
3. Виробничий план на 2015 р.			
4. Маркетинговий план на 2015 р.			
5. Збутовий план на 2015 р.			
6. Програма управління ризиками на 2015 р.			

7. Позначте позначкою **V** правильний варіант відповіді: в 2015 р підприємство

	ТАК	НІ
Займалося технологічними інноваціями		
Займалося організаційними інноваціями		
Здійснювало зовнішньоторговельні операції		
Розробляло та втілювало елементи комплексу маркетингу		
Займалося електронною торгівлею		

8. Зазначте, будь-ласка, події, які найбільш негативно позначилися в **2015 р.** та можуть позначитися в **2016 р.** на діяльності Вашого підприємства. Напишіть їх, починаючи з найбільш загрозливих)

	2015 р.	2016 р.
1		

28 Допомога бізнесу

2		
3		

9. Відзначте позначкою **V** наскільки допомогли нижчеперераховані дії місцевої влади в управлінні найбільш загрозливими ризиками на вашому підприємстві в 2015 р.

Дії влади	Абсолютно не допомогли	Не допомогли	Важко відповісти допомогли, чи не допомогли	Допомогли	Суттєво допомогли
1. Вдосконалення регуляторної політики					
2. Вдосконалення та спрощення державної реєстрації, ліцензування та отримання дозволів					
3. Фінансово-кредитна підтримка					
4. Інформаційно-аналітична підтримка					
5. Маркетингова підтримка					
6. Інфраструктурна та ресурсна підтримка					
7. Освітня підтримка					

10. Вкажіть позначкою **V** важливість наступних дій місцевої влади для підтримки управління найбільш загрозливими ризиками на Вашому підприємстві в 2015 і 2016 р.

Дії влади	Абсолютно не важливо	Не важливо	Важко відповісти важливо, чи неважливо	Важливо	Винятково важливо
1. Вдосконалення регуляторної політики					
2. Вдосконалення та спрощення державної реєстрації, ліцензування та отримання дозволів					
3. Фінансово-кредитна підтримка					
4. Інформаційно-аналітична підтримка					
5. Маркетингова підтримка					
6. Інфраструктурна та ресурсна підтримка					
7. Освітня підтримка					

11. Зазначте, будь ласка, позначкою **V**, відповідь на наступне питання: «Яким чином мілітаризація української економіки вплине на діяльність Вашої компанії в 2016 р.?»

Вкрай негативно	Скоріше негативно	Важко сказати негативно, чи позитивно	Скоріше позитивно	Цілком позитивно	Немає відповіді

12. Зазначте, будь ласка, позначкою **V**, Вашу відповідь на наступне питання, «Якими є першочергові завдання, які досягненню котрих може посприяти впровадження ризик-менеджменту в діяльність Вашої компанії?» (**можна вибирати декілька відповідей**)

Досягнення стратегічних цілей	Відповідність вимогам державних регуляторних органів	Здешевлення кредитних ресурсів/зростання кредитного рейтингу	Зростання вартості компанії	Покращення поточної діяльності	Вихід на IPO	Інше (вказіть що саме)

13. Зазначте, будь ласка, позначкою **V**, Вашу відповідь на наступне питання, «Чи є на момент опитування на вашому підприємстві окремий структурний підрозділ, який займається управліннями ризиками компанії?»

Ні	Так	Планується створити

14. Зазначте, будь ласка, позначкою **V**, Вашу відповідь на наступне питання, «Наскільки сильно в Вашій компанії система стимулів та заохочень пов'язана із ефективністю управління ризиками?»

Зв'язок відсутній	Є певний неформалізований зв'язок	Є сильний неформалізований зв'язок	Є певний формалізований зв'язок	Є сильний формалізований зв'язок

Назва підприємства _____

Місце знаходження (місто, область _____)

Тип **мале, середнє, велике** (необхідне підкреслити)

Код ЄДРПОУ (_____)

Основний вид діяльності у 2015 р _____

Код КВЕД (основний вид діяльності) у 2015 р (_____)

Контактний тел. _____

© Український союз промисловців і підприємців
Редактор: Людмила Жук
Дизайн та верстка: Шеліхова Ірина

Шановні колеги, Ваші думки, побажання та пропозиції, зокрема і інформаційні матеріали, які б Ви хотіли розмістити на сторінках «Вісника УСПП» прохання надсилати за адресою shelihova@gmail.com.
Телефон: (044) 536-96-32